

A környezetmérnök-képzésről

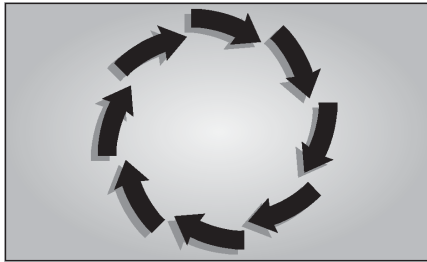
A volt Soproni Egyetem – ma Nyugat-Magyarországi Egyetem – diákjaiként szerzett és a következőkben leírt tapasztalataink természetesen csak a soproni környezetmérnöki szakhoz kapcsolódnak, de meglehet, hogy más, környezetmérnök-képzéssel foglalkozó egyetemek és főiskolák is – amelyeket a teljesség kedvéért szintén megemlítünk – ugyanezekkel a problémákkal küzdenek. Cikkünk célja az, hogy felhívjuk a gazdasági és társadalmi élet szereplőinek figyelmét a következő sorokban leírt problémákra, másrészt enyhítjük a hazai környezetmérnök-képzéssel kapcsolatos információhiány következményeit.

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának Környezetmérnöki Szakán az elmúlt négy év alatt elvégzett tanulmányok során többször nyílt alkalom számunkra beszélgetni egy-egy vállalat, cég, szervezet képviselőivel. A beszélgetésekből leszűrt tapasztalatainkat többek között a nyári gyakorlatok, a szakmai tanulmányutak, illetve a diákok által egyetemünkön évente megrendezett Állásbörze és Szakmai Fórum alkalmával szereztük.

A legmeglepőbb tanulság számunkra az, hogy beszélgetőpartnereink nem vagy csak nagyon keveset hallottak erről a szakról – annak ellenére, hogy csaknem 8 éve indult környezetmérnök-képzés, és ma már hét képzőintézményben folyik az oktatás egyetemi és főiskolai szinten. Nehezen tudják elhelyezni a képzési rendszerben és meglehetősen kevés információval rendelkeznek arról, hogy milyen jellegű és tartalmú mérnöki tudásanyagot takar egy végzett környezetmérnök diplomája. Ebből következően, ha a potenciális alkalmazók hallottak is e képzésről, a frissen végzett környezetmérnökökkel kapcsolatos információk és szakmai tapasztalatok hiányában alkalmazásuk esélye kisebb.

A nagyobb vállalkozások és az önkormányzatok igen gyakran egyáltalán nem alkalmaznak környezetvédelmi szakembert az ilyen jellegű feladatok ellátására, hanem azt a megoldást választják, hogy munkatársaikat továbbképzéssel teszik alkalmassá a környezetvédelmi problémák megoldására.

Mindezek magyarázatául részben a környezetvédelmi szakemberképzéssel kapcsolatos általános információhiány szolgálhat.

Felvetődhet a kérdés, hogy egy cégnek vagy szervezetnek milyen előnye származhat abból, hogy környezetmérnököt foglalkoztat.

A válasz lehet például az, hogy akár egy széles körű tevékenységgel foglalkozó, tág szolgáltatási profilú cégnek, akár egy speciális területre koncentráló vállalkozásnak, vállalatnak a működése során felmerülő komplex és szerteágazó környezetvédelmi problémái, feladatai megoldására és kezelésére legcélszerűbb egy átfogó környezetvédelmi szemléletű, az összetett problémákat hatékonyan kezelő környezetmérnök szakembert is alkalmazni.

Magyarországon jelenleg számos irányban és képzési formában folyik környezetvédelmi oktatás.

Az egyes felsőoktatási intézményekben folyó környezetmérnöki képzések tematikája alapjaiban hasonló, különbség a képzés irányultságában van.

Egyetemi szinten műszaki-geológiai alapképzéssel környezetmérnök-képzés működik a Miskolci Egyetemen, vegyi-technológiai jellegű oktatás a Veszprémi Egyetemen, általános környezetmérnöki képzés a Budapesti Műszaki Egyetemen, táj- és területfejlesztésre, illetve az ökológiai vonatkozásokra koncentráló képzés Sopronban, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karán. Főiskolai szintű környezetmérnök-képzés pedig a bajai Eötvös József Főiskolán, a pécsi Pollack Mihály Főiskolán és a győri SZIF-en folyik.

Az említett intézmények környezetmérnök-hallgatói egy átfogó, minden szakterületre kiterjedő ismeretanyaggal bővíthetik tudásukat, ez teszi őket alkalmassá arra, hogy egy felmerülő környezetvédelmi problémát a maga bonyolultságában átlássanak és szakszerű megoldást találjanak rá.

A hazai környezetmérnök-képzés kapcsolatban áll szinte minden tudományos és szakmai területtel:

- természettudományokkal,
- műszaki tudományokkal,

- gazdaságtudományokkal,
- társadalomtudományokkal,
- jogi és szakigazgatási ismeretekkel,
- földméréssel és távérzékeléssel,
- környezetpolitikával,
- területrendezéssel, terület- és tájrendezéssel.

Ezekre az ismeretekre épül a Nyugat-Magyarországi Egyetem soproni Erdőmérnöki Karán is a műszaki oktatással megerősített, területfejlesztésre, valamint a környezet-, természet- és tájvédelem ökológiai vonatkozásaira koncentráló környezetmérnöki szakemberképzés. Itt a generalista alapképzésen felül természetvédelmi, geo-környezet-tudományi és területfejlesztési-területrendezési és környezetinformatikai szakirányokra specializálódhatnak a soproni hallgatók.

Bár a környezetmérnökök alkalmazása még nem terjedt el széles körben – feltehetően az előbbieken kifejtett okok miatt – a környezetvédelmi szabályozás folyamatos szigorítását megtestesítő újabb és újabb jogszabályok egymás után lépnek hatályba és várhatóan egyre nagyobb számban jelennek meg a jövőben, hiszen alkalmazkodnunk kell az európai normákhoz.

A környezetmérnökök kötelező és külön feltételek nélküli alkalmazását, illetve bizonyos tevékenységek végzéséhez való jogát néhány jelenleg is hatályos jogszabály már leírja [pl. a 11/1996. (VII. 4.) Ktm. rendelet a környezetvédelmi megbízott alkalmazási és képesítési feltételeiről és kapcsolódóan a 93/1996. (VII. 4.) Korm. rendelet a környezetvédelmi megbízott alkalmazásának feltételeihez kötött környezethasználatok meghatározásáról, illetve a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter 12/1996. (VII. 4.) KTM rendelete a környezetvédelmi felülvizsgálat végzéséhez szükséges szakmai feltételekről].

Kérdés azonban, hogy a környezetvédelmi jogi szabályozás és végrehajtásának adott hatékonysági szintje hogyan, mennyire segíti e tudásanyag szakmai hasznosulását?

Egyre inkább terjed a köztudatban is, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozás függvényében az offenzív környezetvédelem és a tájfejlesztés szerepe az elkövetkezendő évek során hatványozottan nőni fog. Ennek tükrében a növekvő és fokozódó, mind összetettebb

ez irányú igények kielégítésére, valamint a szigorúbb szabályozásnak való megfelelés megvalósításához az ezen a területen képzett szakemberek alkalmazása tűnik a legkézenfekvőbbnek. A soproni környezetmérnök-képzés nem a specialitás jellemző, hanem az, hogy átfogó ökológiai szemléletű, és az EU alapelveinek is megfelelő, táj-, illetve régiószintű problémák átlátására és kezelésére is képes szakembereket ad.

Írásunkat tehát gondolatébresztőnek szántuk mindazon vállalatok és szervezetek számára, akik bármiféle kapcsolatban állnak a környezet- és természetvédelemmel, valamint tájfejlesztéssel, illetve a jövőben hasonló végzettségű szakembereket keresnének munkatársnak.

Végezetül örömmel vennék, ha az érintett cégek és környezetvédelmi szervezetek a jövőben is mind nagyobb számban képviseltetnék magukat a hallgatók által egyetemünk falai között minden év tavaszán – immár hagyományosan – megrendezett Állásbörzén és Szakmai Fórumon, hiszen ezeken a rendezvényeken nyílik alkalom személyes találkozásra, szakmai beszélgetésre, tájékozódásra és tájékoztatásra.

Szell Andrea és Vityi Andrea

Nyilvánosság előtt az erdőgazdálkodás

Március elején a Napi Magyarország hasábjain Sebeők János közíró egészoldalas írását a lap szerkesztősége vitaindítónak szánta. A napilap hat héten át közölte a meglehetősen provokatív írásra beküldött hozzászólásokat. Azután a lap egyesült a Magyar Nemzettel, és a polémia abamaradt. Tekintettel arra, hogy a megjelent írásokat – mint kiderült – kevesen olvasták, az elnökség úgy döntött, hogy az Erdészeti Lapok júniusi mellékleteként közreadja valamennyit. Azokat az írásokat is, melyek a lap megszűnése okán nem jelenhettek meg. Mivel az erdőgazdálko-

dás soha ekkora terjedelmű nyilvánosságot nem kapott napilapban, érdemes a tevékenységünkkel kapcsolatos véleményeket újraolvasni, hiszen a vitához szánt írások valahol a közvélemény egy részét képviselik.

Az Erdészeti Lapok szerkesztősége továbbra is szívesen közli mindazon gondolatokat, melyek a cikkek alapján fogalmazódnak meg az olvasóban, függetlenül attól, hogy kit képviselnek. Egy kérés van csupán. Az írás ne legyen három–négy gépelt oldalnál több.

A Szerk.

ERFA-TOURS

Erdészeti és Faipari, Utazás- és Oktatásszervező Kft.

Erdészeti és természetvédelmi szakmai-turisztikai utazás Erdélyben
2000. augusztus 30.–szeptember 5. (7 nap/6 éj)

Csoportvezető: Kertész József

Útvonal: Nagyvárad–Kolozsvar–Szováta–Parajd–Korond–Csíksomlyó (szakmai program Gyergyószentmiklós–Gyilkos tó–Békás-szoros–Tusnád-fürdő–Szent Anna-tó–Kézdivásárhely–Sepsiszentgyörgy–Kálnok–Gyimes–Tolvajos-tető (985 m)–Hargitafürdő–Hargitai-fennsík–Székelyudvarhely–Székelyfűrdő–Brassó–Fogarasi-havasok–Segesvár–Gyulafehérvár–Alvinc–Déva–Arad–Nagylak–Szeged

Szakmai program: a Gyulai havasokban, Tordai hasadékbán Hargita megyei Erdőgazdaság, Gyergyószentmiklós Erdészeténél, Háromszék megyei Erdőgazdaság területén, Hargita megye Csíkszeredai Erdészeténél: környezeti károk-bányaművelés környezeti kárai a csodálatos Hargitafürdőn. A romániai erdőművelési műszaki átvételek metodikájának tanulmányozása viharkárok utáni erdőfelújításban. A különleges magánerdő-gazdálkodás Gyimesben.

Részvételi költség: 43 600 Ft/fő, amely tartalmazza az alábbi költségeket: szállás (2–4 ágyas elhelyezéssel), reggelivel, vacsorával, szakmai program és kíséző, belépőjegyek, biztosítás.

Tervezett utazási költség: kis csoport esetén (18 fő): 22 000 Ft, nagy csoport esetén (40 fő): 13 000 Ft.

Jelentkezési határidő: 2000. augusztus 25.

ERFA-TOURS Budapest, Fő u. 68.

Tel./fax: 201-2453

Kárpátalja–Kárpátok bércein tanulmányút
2000. szeptember 16–21. (6 nap/5 éj)

Csoportvezető: Kertész József

Útvonal: Bp. M3–Nyékládháza, Beregsurány-határ, Beregszász–Nagy-szőlős–Huszt (Técső). **Utiközben szakmai program** Munkács–Szojva–Vereckei hágó–Huszt (Técső) útvonalon, a Nagyg és Talabor völgyében. A faanyag-közéltetés, -szállítás kezdetei. Erdészeti és Faústatási Múzeum. Színevéri Nemzeti Park és tó. Tiszabogdány, a Kárpát-medence legszebb őserdeje. Hoverla 2061 m. tszf. Gyalogtúra a törpefenyők övében (nehéz terep). Rahó–Beregszász–Beregsurány–Bp.

Ellátás: félpanzió (reggeli, vacsora).

Az utazásnál rossz utakra, nagy távolságokra kell számítani. Időjárási és terepviszonyok miatt bakancs, esőkabát szükséges.

Részvételi költség: 44 500 Ft/fő,

amely az alábbi költségeket tartalmazza:

5 éj szállás (2–4 ágyas elhelyezéssel), reggelivel, vacsorával, szakmai program és kíséző-, belépőjegyek, biztosítás.

Tervezett utazási költség: kis csoport esetén (18 fő): 18 000 Ft, nagy csoport esetén (40 fő): 12 000 Ft.

Jelentkezési határidő: 2000. augusztus 25.

1027 Budapest, Fő u. 68.

Tel./fax: 201-2453

VADÁSZOK FIGYELMÉBE!

szeptember 3., hétfő, Szlovákia

HUBERTUS vadászati napon részvétel és St. Antal vadászkastély megtekintése, Selmecebányán városnézés, bányalátogatás

november 11–12., Ausztria, Lilienfeld, HUBERTUS-napok

december 9. Bécs, Advent

Bővebb felvilágosítás: Kiss Gabriella Budapest, Fő u. 68. Tel./fax: 201-2453